

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут міжнародних відносин та права

Кафедра публічного та європейського права

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ВИМОГИ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ
*здобувачами вищої освіти
спеціальності «Право»***

КИЇВ–2023

Методичні вказівки щодо підготовки та захисту магістерських робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Право»

Укладачі:

О.С. Бісюк, к.ю.н., доцент, завідувач кафедри публічного та європейського права КиМУ

О.М. Спектор, д.ю.н., професор кафедри публічного та європейського права КиМУ

Л.Б. Ісмаїлова, к.ю.н., доцент кафедри публічного та європейського права КиМУ

Методичні вказівки затверджені на засіданні кафедри публічного та європейського права, протокол №1 від 29 серпня 2023 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Магістерська робота – це самостійна індивідуальна кваліфікаційна робота, з елементами дослідництва та інновацій, яка є підсумком теоретичної та практичної підготовки магістрів в межах нормативних та вибіркового складників освітньої програми. Магістерська робота є формою контролю набутих студентом магістратури у процесі навчання інтегрованих умінь, знань, навичок, компетентностей, які необхідні для виконання професійних обов'язків.

Мета методичних вказівок – дати загальну схему і структуру магістерської роботи, надати методичну допомогу здобувачам вищої освіти по раціональній і ефективній організації підготовки та захисту магістерської роботи.

Методичні вказівки визначають мету і завдання магістерської роботи, порядок вибору та затвердження теми, етапи виконання, структуру, зміст і обсяг роботи, вимоги до оформлення, порядок їх рецензування та захисту, обов'язки наукового керівника та магістранта.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Магістерська робота є кваліфікаційною роботою наукового характеру, виконується з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, отриманих студентами за час навчання, прищеплення їм навиків до самостійної науково-дослідницької роботи, підвищення рівня фахової підготовки, встановлення рівня кваліфікації.

У процесі виконання магістерської роботи магістрант повинен показати знання теоретичних основ матеріального і процесуального права, самостійно проаналізувати основні нормативні та літературні джерела і на цій основі обґрунтовувати свої висновки і пропозиції по вдосконаленню чинного законодавства, практику правової роботи тощо.

Магістерська робота повинна поширити та поглибити теоретичні знання і практичні навички самостійного аналізу і узагальнення зібраного матеріалу з обраної теми.

Магістерська робота повинна містити наукове обґрунтування актуальності теми, опис методів дослідження, визначену та сформувану проблему, запропоновані шляхи і засоби її вирішення, висновки та рекомендації щодо вдосконалення описаних методик та практичного використання результатів дослідження.

Завдання магістерської роботи – обґрунтування шляхів і методів подальшого вдосконалення організації і управління правовою роботою.

Магістерська робота виконується здобувачем вищої освіти самостійно, тому в ній повинна бути відображена сукупність результатів і положень, що характеризують її автора як випускника освітнього ступеню магістра, його особистий внесок у розробку теми.

Підготовка, написання та захист магістерської роботи передбачають такі етапи:

- ✓ вибір теми та її затвердження;
- ✓ формування завдань та складання поетапного плану дослідження;
- ✓ опрацювання літературних джерел;
- ✓ збирання фактичного матеріалу під час переддипломної практики;
- ✓ обробка матеріалу із застосуванням сучасних методів статистичного аналізу;
- ✓ написання першого варіанта тексту та ознайомлення з ним наукового керівника;
- ✓ усунення недоліків, написання остаточного варіанта тексту, оформлення магістерської роботи;
- ✓ подання на кафедру завершеної зброшурованої (у твердій палітурці) магістерської роботи.
- ✓ перевірка на плагіат;
- ✓ отримання відгуку від керівника магістерської роботи;
- ✓ зовнішнє рецензування магістерської роботи;
- ✓ захист магістерської роботи на засіданні екзаменаційної комісії(далі –ЕК).

Магістерська робота – це наукове дослідження у вигляді спеціального підготовленого рукопису, на підставі якого Екзаменаційна комісія визначає рівень кваліфікації магістра та його здатність до самостійної роботи.

3. ВИБІР ТЕМИ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ ТА ЇЇ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Першим етапом магістерської роботи є вибір теми. Тематика магістерських робіт розробляється кафедрою публічного та європейського права, періодично уточнюється з урахуванням змін законодавства, практики його застосування.

Тема повинна бути обрана магістрантом на початку першого семестру. При визначенні з темою магістерської роботи здобувач вищої освіти подає заяву на кафедру публічного та європейського права (*додаток 1*).

Закріплення за студентами тем магістерських робіт і керівників оформляється згідно з розпорядженням директора інституту за поданням вченої ради після узгодження з науковим відділом КиМУ протягом 6 місяців від дня зарахування на освітню програму підготовки магістрів.

Керівниками магістерських робіт можуть бути науково-педагогічні працівники кафедри публічного та європейського права з науковим ступенем доктора наук чи кандидата наук, коло наукових і фахових інтересів яких відповідає тематиці магістерської роботи.

За одним керівником закріплюється не більше 5 студентів магістратури на навчальний рік.

Науковий керівник видає письмове завдання (*додаток 2*) студенту на підготовку магістерської роботи. Завдання повинно містити план, календарний графік написання окремих розділів.

Терміни виконання та захисту магістерської роботи встановлює навчальна частина згідно з навчальним планом підготовки магістрів та графіком освітнього процесу.

Науковий керівник контролює виконання окремих етапів роботи магістрантом, проводить згідно з графіком, визначеним кафедрою публічного та європейського права, консультації, індивідуальні заняття тощо.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Після затвердження теми та плану, процес написання, оформлення і захисту магістерської роботи складається з кількох взаємопов'язаних етапів:

- робота зі спеціальною юридичною літературою, інструктивними і методичними матеріалами, нормативними актами, що стосуються обраної теми;
- вивчення об'єкта дослідження, збір і аналіз статистичних даних;
- написання роботи;
- захист магістерської роботи перед Екзаменаційною комісією.

Терміни виконання етапів підготовки магістерської роботи наведені в *додатку 3*.

Вказані етапи не обмежують студента жорсткою послідовністю їх виконання. Так, наприклад, починати виконання магістерської роботи потрібно із вивчення об'єкта дослідження або із складання плану роботи тощо. Але звичайно написанню роботи передують ознайомлення з відповідними літературними джерелами та нормативними актами, які стосуються обраної теми. Літературу слід вивчати від простої популярної (підручників, посібників) до складної (монографії, теоретичні розробки тощо). Бажано ознайомитися не лише з вітчизняною літературою, а й з зарубіжною. Після опрацювання літературних джерел необхідно вивчити відповідні нормативні акти.

У процесі проходження науково-виробничої практики магістрант повинен зібрати, вивчити і узагальнити теоретичний і практичний матеріал з теми дослідження.

5. СТРУКТУРА І ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Магістерська робота повинна мати певну логічну будову. Структура і зміст роботи, співвідношення її розділів визначаються обраною темою.

Рекомендується така структура магістерської роботи:

- Титульна сторінка. (*Додаток 4*).

- Завдання до виконання магістерської роботи. (Додаток 2).
- Реферат (Додаток 5).
- Зміст.
- Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за потребою).
- Вступ.
- Основна частина (розділи роботи з висновками до кожного з них);
- Висновки.
- Додатки за потребою.
- Список використаної літератури та джерел. (приклади оформлення бібліографічного опису наведені в додатку 8).

Роботу на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Право» подають у вигляді переплетеного рукопису, до якого додаються:

- відгук наукового керівника магістерської роботи (Додаток 6);
- зовнішня рецензія (Додаток 7);
- електронна версія роботи;

Відгук наукового керівника та зовнішня рецензія вкладаються в конверт, який приклеюється на останньому форзаці магістерської роботи.

Першою сторінкою магістерської роботи є титульна сторінка (Додаток 4).

Завдання на магістерську роботу містить назву теми роботи, план роботи та терміни виконання всіх розділів, термін завершення роботи і подання на кафедру та інше (Додаток 2).

У рефераті вказується предмет, об'єкт дослідження, мета роботи, її структура (Додаток 5).

Обов'язково магістрантом на кафедрі повинна подаватися зовнішня рецензія (Додаток 7), в якій рецензент оцінює магістерську роботу вказує позитивні сторони, побажання, недоліки в роботі і виставляє оцінку.

За місяць до початку підсумкової атестації завідувач кафедри подає списки зовнішніх рецензентів за встановленою формою.

Зміст магістерської роботи має відповідати вимогам Закону України «Про вищу освіту», зокрема, п.7 статті 16 «Забезпечення якості вищої освіти» та п.6 статті 69 «Права інтелектуальної власності та її захист», у яких зазначається, що вищі навчальні заклади повинні здійснювати ефективні заходи щодо запобігання академічному плагіату, оприлюднювати (частково або повністю) наукові результати, здобуті іншими особами, як результати власного дослідження або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

На підставі вищезазначеного кафедри мають усі повноваження перевіряти роботи на наявність в них плагіату.

Зміст магістерської роботи містить найменування усіх розділів відповідно до плану із зазначенням номерів сторінок, на яких розміщується початок розділу, перелік літературних джерел та додатки.

Після змісту роботи магістрант описує першу частину (вступ), обсягом 3–5 сторінок, у якому обґрунтовується актуальність теми, розкривається теоретичне і практичне значення теми, її доцільність, визначається основна мета роботи, розкривається ступінь вивчення обраної теми в науковій літературі, характеризується об'єкт та предмет дослідження, за матеріалами якого виконується магістерська робота, дається коротка характеристика загальних питань дослідження, вказується на методи та джерела дослідження.

Основний зміст роботи складається з трьох-чотирьох розділів, кожен з яких може мати декілька підрозділів. У кінці кожного розділу магістрантом формуються висновки до розділу.

На початку кожного розділу необхідно визначити, які питання розглядатимуться у даному розділі, їх повинно бути не менше трьох. У кінці кожного розділу та магістерського дослідження робляться висновки. Усі розділи магістерської роботи повинні бути взаємопов'язані між собою.

На основі вивчення, узагальнення аналітичних матеріалів організації і діяльності відповідних підприємств, установ, організацій тощо, студент повинен оцінити стан правової

роботи та дати пропозиції щодо підвищення її ефективності, обґрунтувати можливість практичного застосування результатів дослідження.

Пропозиції студента повинні будуватись на проведених дослідженнях, бути зваженими та конкретними.

Після кожного розділу і роботи в цілому стисло формулюються обґрунтовані висновки, практичні рекомендації, проекти, зміни до нормативно-правових актів.

Кількість сторінок основного тексту (без додатків і списку використаної літератури) — 100-110 сторінок з можливим збільшенням їх кількості на 10-15 %.

Загальний обсяг магістерської роботи має становити не менше 110-120 сторінок друкованого тексту (до загального обсягу магістерської роботи не входять додатки, список використаної літератури та джерел, таблиці й рисунки).

6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Право» — це випускна робота наукового характеру у вигляді спеціально підготовленого рукопису, написаного державною мовою України.

Магістерську роботу друкують на комп'ютері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210х297 мм) з використанням шрифтів текстового редактора Word Time New Roman розміру 14 з полуторним міжрядковим інтервалом.

Текст магістерської роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве, верхнє та нижнє — не менше 20 мм, праве — не менше 15 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору, середньої жирності. Щільність тексту магістерської роботи повинна бути однаковою.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися у процесі написання магістерської роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням виправлень на тому ж місці.

Текст основної частини магістерської роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин магістерської роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують малими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують малими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. У кінці заголовка, надрукованого у підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати двом інтервалам.

Кожну структурну частину магістерської роботи треба починати з нової сторінки.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака «№».

Першою сторінкою магістерської роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок магістерської роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не нумерують. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера

повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.»(другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як і пункти.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, таблиці) необхідно подавати в магістерській роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках магістерської роботи включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок або креслення, розміри якого більші формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або у додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно у межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в магістерській роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

Якщо у магістерській роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2».

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно у межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку і перелічують їх. Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

У магістерській роботі слід застосовувати лише штрихові ілюстрації. Вони повинні мати назву, яку розміщують після їх номера. При потребі ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий текст).

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї у тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку магістерської роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою у межах однієї сторінки.

Якщо текст, який повторюється у графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторі його замінюють словами «Те ж», а далі – лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних символів, які повторюються, не потрібно. Якщо цифрові або інші дані в будь-якому рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

При написанні магістерської роботи здобувач вищої освіти повинен робити посилання на джерела, матеріали або окремі результати, які використовувалися при виконанні роботи. Такі посилання дають можливість відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дозволяють перевірити необхідну інформацію щодо нього,

допомагають з'ясувати його зміст, мову, текст, обсяг. Посилатися потрібно на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Право» не повинні використовувати джерела інформації держави-агресора або держави-окупанта в магістерській роботі. Ця заборона відповідає внутрішнім стандартам та політиці навчального закладу, сприяючи ідентичності та підвищенню рівня української юриспруденції.

Якщо використовуються відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке посилаються у магістерській роботі.

Посилання у тексті магістерської роботи на джерела потрібно зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у праці [1, с. 25–26]...».

Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «рис. 1.2». Посилання на формули магістерської роботи вказують порядковим номером у дужках, наприклад, «... у формулі (2.1)».

На всі таблиці магістерської роботи повинні бути посилання у тексті, при цьому слово «таблиця» у тексті пишуть скорочено, наприклад: «...в табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Список використаних джерел (література) подається під загальними порядковими номерами у такій послідовності:

- нормативно-правові акти;
- наукова і методична література.

Науково-методичні джерела наводяться в алфавітному порядку за прізвищами авторів.

Відомості про джерела, які включені до списку, необхідно подавати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць.

Додатки оформляють як продовження магістерської роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку посилань у тексті.

Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки і мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично до тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ї, наприклад, додаток А, додаток Б і т.д. Один додаток позначається як додаток А.

Текст кожного додатка при потребі може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: А.2 (другий розділ додатка А).

Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д. 1.2 (другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А.1) (перша формула додатка А).

Для якісного мовностилістичного оформлення магістерської роботи важливо вміти магістрантам організувати накопичену наукову інформацію у зв'язний текст. Для допомоги магістранту у вирішенні цього завдання у Додаток Л винесено приклади мовних конструкцій, які можна використати в якості засобів зв'язку між реченнями магістерської роботи.

Завдання, реферат, відгук наукового керівника, зовнішня рецензія до загальної нумерації сторінок не включаються.

Після закінчення магістерська робота, підписана автором, з письмовим відгуком наукового керівника (в якому відображаються актуальність дослідження, рівень використання автором теоретичних знань для розв'язання конкретних практичних завдань; глибина і комплексність підходу при аналізі економічних, соціальних, політичних та правових процесів; прогресивність і ефективність запропонованих заходів; основні методи дослідження; недоліки) подається на кафедру у встановлені терміни.

Реєстрацію магістерських робіт здійснює лаборант кафедри у спеціальному журналі.

7. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Магістерська робота повинна бути виконана згідно з методичними вказівками, інакше вона може бути не допущена до захисту, незалежно від її змісту.

Якщо робота відповідає всім вимогам, керівник магістерської програми (завідувач кафедри) вирішує питання про допущення здобувача вищої освіти до захисту, роблячи відповідний запис на титульному аркуші магістерської роботи. У разі невідповідності встановленим вимогам керівник магістерської роботи може рекомендувати не допустити студента до захисту. Таке рішення затверджується на засіданні кафедри.

Робота, допущена до захисту, направляється на зовнішню рецензію. До рецензування залучаються провідні працівники науково-дослідних інститутів та вищих навчальних закладів, спеціалісти підприємств та установ, які є фахівцями напряму, що розглядається. Коло наукових та фахових інтересів рецензентів повинно відповідати тематиці роботи.

Перед захистом магістрант зобов'язаний ознайомитися з відгуком і рецензією, проаналізувати їх та підготувати відповіді на зауваження.

До захисту не допускаються магістранти, які не виконали в повному обсязі навчальної програми і мають на момент подання до захисту магістерської роботи академічну (фінансову) заборгованість.

Захист магістерської роботи проходить на відкритому засіданні екзаменаційної комісії (далі ЕК). Дата (терміни) захисту магістерських робіт зазначаються у графіку засідань ЕК.

Процедура захисту складається з наступних етапів:

а) короткої (до 10 хвилин) доповіді автора, в якій стисло викладається актуальність теми, мета роботи, вибір об'єкта і предмета дослідження; розкривається зміст питань, що виносяться на захист, подаються конкретні пропозиції щодо окремих розділів магістерської роботи, а також відповіді на зауваження, відгук наукового керівника, рецензента;

б) обговорення роботи, під час якої даються відповіді на запитання членів ЕК.

При виставленні оцінки враховуються такі критерії: актуальність, повнота, практична значимість проведеного дослідження, аргументованість висновків і пропозицій, переконливість виступу перед аудиторією, правильність відповідей на поставлені питання.

Екзаменаційній комісії обов'язково подаються матеріали (за їх наявності), що характеризують наукову (творчу) і практичну цінність виконаної роботи: друковані статті, методичні розробки, творчі роботи тощо.

До захисту необхідно підготувати набір наочних матеріалів. Це можуть бути плакати чи окремо подані членам комісії матеріали.

Після закінчення засідання комісія збирається для підведення підсумків. При підведенні підсумків захисту дається оцінка магістерської роботи кожного студента. Секретар ЕК веде протокол захисту, заносить оцінку до відомості, залікової книжки, які зберігаються в навчальному закладі. Відомість і залікова книжка студента підписується головою і членами ЕК. Секретар ЕК після захисту магістерських робіт передає їх до науково-навчальної бібліотеки, де вони реєструються і зберігаються у фонді магістерських робіт.

Магістерські роботи, що містять особливо цінні рішення, пропозиції, можуть бути рекомендовані ЕК для опублікування або для доповідей і повідомлень на науково-теоретичних або науково-практичних конференціях, семінарах, симпозіумах. Окремі магістерські роботи можуть бути рекомендовані для використання в якості структурних частин навчально-методичних посібників тощо.

Вищий навчальний заклад на підставі рішення Екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму на другому рівні вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти – магістра.

Зразок заяви для затвердження теми магістерської роботи

Додаток 1

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Зав. кафедри публічного та
європейського права

студента магістратури
спеціальності «Право»

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему магістерської роботи
_____, та призначити наукового
керівника.

«__» _____ 20 р.
(підпис студента магістратури)

«ПОГОДЖЕНО»
Науковий керівник

«__» _____ 20 р.

(підпис)

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут, факультет, відділення _____

Кафедра _____

Освітній ступінь _____

Напрямок підготовки _____

(шифр і назва)

Спеціальність _____

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

« _____ » _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ
НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ

(Прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи _____

Керівник роботи _____

(Прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом вищого навчального закладу від «__» _____ 20__ р. №__

2. Термін подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі акти, навчальна та наукова література, офіційні статистичні матеріали, звіти та оперативні матеріали Міністерств, відомств України, дані статистики та публікації наукових установ, інші матеріали з теми, що досліджується.
Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

Дата видачі завдання _____

Календарний план

№ з/п	Назва етапів магістерської роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____
 (підпис) (прізвище, ініціали)

Науковий керівник _____

**Графік підготовки магістерських робіт
студентами денної (заочної) форми навчання
Навчально-наукового інститут міжнародних відносин та права
спеціальності «Право»**

№ з/п	Етапи виконання роботи	Термін виконання
1.	Вибір теми роботи, закріплення наукового керівника	
2.	Отримання завдання на проведення дослідження	
3.	Підготовка та узгодження робочого плану і затвердження його науковим керівником	
4.	Підготовка та узгодження остаточного розширеного плану роботи	
5.	Підготовка чорнового варіанта роботи для першого читання науковим керівником	
6.	Усунення зауважень, урахування рекомендацій наукового керівника, подання виправленого варіанта на друге читання; перевірка на плагіат	
7.	Урахування рекомендацій наукового керівника, збагачення роботи додатковими дослідженнями, що проводилися під час практики, підготовка остаточного варіанта роботи для отримання відгуку наукового керівника	
8.	Отримання зовнішньої рецензії і відгуку наукового керівника	
9.	Доопрацювання роботи з урахуванням рекомендацій рецензента і наукового керівника. Остаточне оформлення роботи	
10.	Захист виконаної роботи	

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра публічного та європейського права

Прізвище, ім'я, по батькові магістранта в називному відмінку

Магістерська робота

(тема магістерської роботи)

Спеціальність:

Науковий керівник

Магістерська робота допущена до захисту рішенням кафедри _____
протокол № __ від «__» _____ 20__ р.

Зав. кафедри _____ «__» _____ 20__ р.

Науковий керівник _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

**ЗВОРОТНА СТОРІНКА ТИТУЛЬНОГО ЛИСТА
МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ**

Реєстраційний № _____
(дата) (П.І.П.)

Результати перевірки _____
(до захисту) (дата) (П.І.П.)
(на доопрацювання)

Результати захисту: _____
(оцінка)

Голова ЕК _____
(підпис) (П.І.П.)

Члени ЕК _____
(підпис) (П.І.П.)

(підпис) (П.І.П.)

(підпис) (П.І.П.)

(підпис) (П.І.П.)

Відповідальний секретар ЕК _____
(підпис) (П.І.П.)

РЕФЕРАТ

Робота містить ____ сторінок, ____ таблиць, ____ рисунків, список використаних джерел становить ____ найменувань, ____ додатків .

(назва теми магістерської роботи)

Предметом дослідження є _____

Об'єктом дослідження є _____

Мета роботи – _____

За наслідками дослідження сформульовані

Одержані результати можуть бути використані

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВІДГУК

наукового керівника на магістерську роботу

студента магістратури групи _____

спеціальність _____

(шифр і назва спеціальності)

(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему _____

за матеріалами _____

Актуальність теми: _____

Загальна характеристика роботи _____

Наукова і практична значимість роботи _____

Рівень підготовки студента магістратури _____

Ставлення студента магістратури до виконання та загальна оцінка роботи

Науковий керівник

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Дата «__» _____ 20__ р.

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Направлення на рецензію

Направляємо Вам на рецензію магістерську роботу на
тему _____

за спеціальністю _____
магістранта _____

Просимо виконати рецензію в термін не більше 2-х днів і розкрити в ній такі положення:

- а) відповідність змісту роботи завданню;
- б) ступінь використання студентом (магістрантом) досягнень науки і техніки;
- в) якість текстового та табличного матеріалу роботи;
- г) обґрунтованість пропозицій і висновків та доцільність їх використання в діяльності державних органів, організацій, підприємств, установ тощо.

« ____ » _____ 201__ р.

**ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання.
Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	1. Андріяш В. Державна етнополітика України в умовах глобалізації. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с. 2. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с. 3. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с. 4. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів : Тріада плюс, 2004. 392 с. 5. Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с. 6. Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті-1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.
Два автори	1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 3. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с. 4. Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с. 5. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах : практич. посіб. Харків : Право, 2011. 136 с.
Три автори	1. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с. 2. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 3. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с. 4. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.

Чотири і більше авторів	1.Прилипка С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору:теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків :Юрайт, 2013. 288 с. 2.Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 3.Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М.,Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методиоптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с. 4.The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY : Columbia UniversityPress, 2010. 256 p.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1.Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна.Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2.Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально- виконавче право України: навч. посіб. / ред.А. Х. Степанюк. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 624 с. 3.Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків : Право, 2011. 656 с. 4.Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с. 5.Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.
Без автора	1.Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с. 2.Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с. 3.Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Генеза, 2004. 736 с. 4.Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ,2012. 464 с. 5.Twenty-four hours a day. Miami, FL : BN Publishing, 2010.400 p.
Багатотомні видання	1.Енциклопедія історії України: у 10 т. / ред. рада:В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ: Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. 2.Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінології.424 с. 3.Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с. 4.Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.
Частина видання	

Книги	1. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169. 2. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. 3. Наумов М. С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. <i>Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки</i> : монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2014. С. 213–241. 4. Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932- 1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково- популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.
Статті із продовжуваних та періодичних видань	1. Кобильник В. Порівняльний метод як основа політологічного дослідження. <i>Збірник наукових праць «Політологічні студії»</i>. 2011. № 2. С. 54–65. 2. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 3. Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus. <i>Вища школа</i>. 2017. № 5–6. С. 48–55. 4. Кармазіна М., Могилевцев О. Становлення і розвиток порівняльної методології в політичних дослідженнях. <i>Політичний менеджмент</i>. 2006. № 5. С. 3–17. 5. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 6. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 7. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016.

	Vol. 19, No 1. P. 98– 108. 8. Dalton R.J. Comparative politics of the industrial democracies: from the Golden Age to island hopping. Political Science. 1991. № 2. P. 15–43.
9. Інші видання	
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Деякі питання стипендіального забезпечення: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 4. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017.23 лют. (№ 35). С. 10. 5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 6. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс- бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с. 2. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. Центр «Харьк. физ.-техн. ин- т»; ХФТИ2006-4).

Стандарти	1.ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2.ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04- 01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3.ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила(ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	1.Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2.Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків.держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3.Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.- довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні показники	1.Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності :бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 2.3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До140-річчя від дня заснування).
Електронні ресурси	1.Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2.Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі <i>Бібліотечний вісник</i>. 2016. № 4. С. 8–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (датазвернення: 26.09.2017). 3.Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правовогонігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridic_hni/ VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017). 4. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua/ (дата звернення: 12.10.2017).
Автореферати	1.Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 2. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук :

дисертацій	12.00.03 Харків, 2010. 36 с. 3.Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.
Дисертації	1. Євдоченко О.О. Європейське бізнес-середовище в розвитку міжнародної економічної діяльності : дис... канд. екон. наук : 08.05.01 / Київський національний економічний ун-т. Київ, 2005. 235 с. 2.Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3.Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с. Bryant B. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.

Мовні конструкції, які використовуються у наукових працях для виконання функції засобів зв'язку між реченнями

<i>Мовна функція</i>	<i>Лексичні засоби</i>	
Причина та її наслідок, умова і наслідок	(і) тому, тому що	
	оскільки	
	з чого звідки	виходить
	внаслідок	
	у результаті	
	на основі вищезазначеного, на підставі вказаного вище	
	у зв'язку з цим	
	залежно від	
	згідно з цим	
	у цьому випадку	
	за таких умов	
	у такому випадку	
	(а) якщо (ж)..., то ...	
	що	свідчить
		вказує
		говорить
		відповідає
		дає можливість
		дозволяє
		сприяє
	має значення і т.п.	
Часове співвідношення та порядок викладення	спочатку, насамперед, передусім	
	першим наступним, попереднім	кроком
	одночасно, у той же час	
	поруч з цим, поряд з таким	
	попередньо, вище, раніше	
	ще раз, знову	
	потім, нижче, після цього	
	згодом, далі, пізніше	
	по-перше, по-друге і т.п.	
	зараз, нині, у цей (на цей) час, до цього часу	
	у минулі роки, останнім часом, останнього часу	
	на закінчення, зрештою, нарешті	
Зіставлення та протиставлення	але, втім, а проте, та, однак, зрештою	
	як..., так і...; так само, як і ...	
	не тільки, але і (й)	
	порівняно з; якщо..., то...	
	на відміну, навпаки, на противагу	
	аналогічно, таким чином, також	
	з одного боку, з другого боку	
	у той час, як; разом з тим, водночас	
	також і, до того ж, при цьому, разом з тим	
	окрім більше	того
	понад	

Мовна функція	Лексичні засоби	
Посилання на попередній або наступний вислів	особливо, а надто	
	тим більше, що	
	у тому разі, у випадку, тобто, а саме	
	як було	сказано
		показано
		доведено
		відзначено
		отримано
		знайдено
		встановлено
		згадано
	зважаючи на	
	як підкреслювалось, вказувалось вище	
	згідно з цим	
	відповідно до цього	
	відповідним чином	
	у зв'язку з цим, відповідно до цього	
	у зв'язку з вищевикладеним	
	цей, що розглядається, вищевказаний і т.п.	
	такий, подібний, аналогічний, відповідний, такого типу, такого виду, схожий на ...	
	багато з них, один з них, деякі з них	
	наступний, деякий, надалі, подальший, дальший, другий	
	більшість, більша частина	
	керуючись положенням	
	дослідженням встановлено	
	як наслідок	
	таким чином, відтак, звідси	
	у результаті, у кінцевому підсумку	
	звідси, з цього	витікає
		виходить
		стає зрозумілим
		очевидно
	це	дозволяє зробити висновок
		дозволяє дійти висновку
		зводиться до такого
		свідчить
		переконує
	на закінчення, і нарешті, насамкінець	
Ілюстрація	наприклад; так, як приклад; для прикладу	
	прикладом може слугувати (бути)	
	такий же (наприклад)	
	у випадку, для випадку	
	про те може свідчити; що очевидно, засвідчує	
Введення нової інформації	розглянемо такі випадки...	
	зупинимось детально на...	
	основні переваги цього методу полягають у...	
	деякі додаткові зауваження...	

<i>Мовна функція</i>	<i>Лексичні засоби</i>
	декілька слів щодо перспектив дослідження...
	наведемо декілька прикладів

Зразок
тез виступу на захисті магістерської роботи
Шановний голово, шановні члени
екзаменаційної комісії!

Дозвольте мені доповісти Вам про моє дослідження на тему... Його актуальність полягає в ... Варто зазначити, що ця проблематика досліджувалася багатьма науковцями (історіографія), проте в такому аспекті вона досліджена не повно... Зважаючи на це метою мого дослідження є... Поставлена мета обумовила виконання таких завдань... (перерахувати). Об'єктом дослідження автор визначив..., а предметом... Щодо методологічної бази, то вона містить низку методів, які були використані автором задля розкриття теми. Робота має практичне і прикладне значення, що полягає в.... Наукова новизна полягає в тому, яке вперше отримані такі результати..., розвинуті такі ідеї..., розроблені..., а також автор прагнув комплексно дослідити такі аспекти, теми... Робота пройшла відповідну апробацію на наукових конференціях, круглих столах... Робота має таку структуру: вступ, 3 розділи, висновки та список використаних джерел, додатки... Зокрема, у першому розділі розкривається..., у другому..., у третьому... Отже, вивчивши, дослідивши, проаналізувавши (тему), яка була предметом мого дослідження, автор доходить до таких висновків: перше..., друге...).

Також студенту варто на завершення свого виступу назвати пропозиції та рекомендації щодо використання здобутих результатів та подякувати членів екзаменаційної комісії та присутнім за увагу.

Після доповіді студент відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії.